

PRESENTATION OF INTEGRA PROJECT EXPERIENCES

PREZENTAREA EXPERIENȚELOR PROIECTULUI INTEGRA

*Papp Eniko Gabriela¹,
Farkas Rozalia Aranka¹,
Pescari Tatiana Ana¹*

Key words: integration, early intervention, prevention, socialization, acceptance, team-work, partnership

Cuvinte cheie: - integrare, prevenție, intervenție timpurie, socializare, acceptare, team-work, parteneriat.

Abstract: INTEGRA project – service for prevention, rehabilitation and school integration, it started for special educational service and good practice model for children from special kindergartens and general kindergartens who have the risk of apparition of different disorders / late development, and for persons who are raising and educating these children.

These activities took place after the school classes and it benefited 100 children from kindergarten and their teachers and parents.

The organization of this project could be possible because of the benefits of funding from Educational Minister in the year of 2007 and getting the Project of school development.

Rezumat: proiectul INTEGRA, care oferă servicii pentru prevenire, recuperare și integrare școlară a început pentru serviciile de educație specială și model de bună practică la grădinițele pentru copii cu nevoi speciale și la grădinițele pentru copii normali unde exista riscul apariției unor deficiențe sau întâzieri în dezvoltare și pentru persoanele care creșteau și educau acei copii.

Aceste activități au avut loc după orele de școală și beneficiarii lor au fost 100 de copii de la grădinițe, educatorii și părinții lor.

Acest proiect a fost posibil datorită finanțării venite din partea Ministerului Educației în anul 2007 și a proiectelor de dezvoltare școlară.

Fiecare copil este o individualitate în parte ce nu se poate plasa în „tipare ideale” a căror respectare și urmărire rigidă să asigure succesul procesului educațional. Procesul educativ este continuu de la naștere, dar ceea ce nu se face sau dacă nu se face la timpul potrivit va avea consecințe nebanuite ulterior. Intervenția timpurie a specialistului, fie el kinetoterapeut, psiholog, psihopedagog sau logoped, alături de un tratament medicamentos adecvat, disponibilitatea familiei-factor activ al intervenției- sunt întotdeauna esențiale atunci când apar perturbări în procesul de dezvoltare.

Proiectului INTEGRA-Serviciu ambulator pentru recuperare și integrare școlară a constat în demararea unei game de servicii educaționale de specialitate și modele de bună practică pentru copii cu nevoi speciale și copii preșcolari din învățământul de masă care au riscul crescut pentru apariția diferitelor tulburări / întâzieri de dezvoltare, cât și persoanelor care se ocupă de creșterea și educarea acestor copii. Demararea serviciului ambulator pentru recuperare și integrare școlară și-a propus următoarele obiective specifice:

- Prevenirea și recuperarea neuro-psiho-motorie a copiilor preșcolari;

¹ Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2 Tg. Mureș
e-mail. centrul_2@yahoo.com

- Prevenirea tulburărilor de învățare;
- Prevenirea problemelor afective, comportamentale și educaționale ale copiilor;
- Oferirea unui serviciu comunitar prin crearea oportunității de folosire a sălii “soozelen” de către copiii din grădinițele de masă ;
- Integrarea socială a copiilor cu CES;
- Sensibilizarea și informarea comunității privind nevoile copiilor cu CES;

Derularea acestui proiect a fost posibilă prin câștigarea Grantului de dezvoltare școlară, finanțat de MECT în anul 2007. În anul 2007 beneficiarii serviciilor Proiectului Integra au fost 100 preșcolari din învățământul de masă și special, cadrele didactice cât și părinții/tutorii legali ai acestor copii.

Demararea și implementarea acestui proiect a fost posibilă datorită parteneriatelor realizate între Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2 Tg. Mureș și: Grădinița cu Program Prelungit nr.6 Tg. Mureș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, Fundația Gece Daniel Tg. Mureș- Centru de Educare si Recuperare.

În vederea realizării obiectivelor stabilite s-au derulat următoarele activități:

1. pregătirea și realizarea materialelor necesare desfășurării activităților

S-au realizat următoarele instrumente de lucru:

- fișe de evaluare psihologică, psihopedagogică și motorie pentru grupul țintă;
- fișe de monitorizare a evoluției copilului (psihologică, psihopedagogică și motorie);
- fișe/chestionare de monitorizare a eficienței intervenției;
- fișa de solicitare, chestionare pentru părinții/tutorii copiilor incluși în proiect;
- confecționarea diverselor materiale didactice pentru activitățile din proiect;

2. selecția copiilor- activități de screening;

Membrii echipei de proiect au discutat cu educatoarele implicate despre modul de desfășurare a screeningului, deasemenea s-au discutat problemele întâmpinate până în acel moment în actul educațional. S-au aplicat scale și probe psihice, psihopedagogice și motorii pentru a selecta copiii care prezintă diferite tulburări de dezvoltare(neuro-psiho-motorii, deficiențe senzoriale, tulburări instrumentale, tulburări afective și comportamentale). Au avut loc discuții cu educatoarele și părinții/ tutorii legali ai copiilor, despre rezultatele screeningului și activitățile următoare din proiect.

3. evaluarea complexă a copiilor incluși și realizarea planurilor individuale de intervenție;

Pe baza rezultatelor screeningului membrii echipei au stabilit direcțiile de evaluare pentru fiecare copil în parte; s-au efectuat evaluările din punct de vedere psihopedagogic și kinetoterapeutic, după caz. Pe baza rezultatelor evaluării s-au conceput planul individual terapeutic(psihologic, psihopedagogic și/sau motor) pentru beneficiarii acestei activități.

Programul terapeutic conține obiectivele generale și cele specifice, metodele și mijloacele folosite pentru a le atinge.

4. implementarea planurilor de intervenție;

Fiecare copil inclus în activitățile de recuperare a beneficiat de activități de recuperare extra-curriculare în vederea ameliorării semnificative a simptomatologiei și chiar eliminării totale a ei. Aceste activități au fost: intervenție psihopedagogică și/ sau kinetoterapeutică. Educatorii de la grădiniță și părinții/tutorii legali au fost parteneri în implementarea planurilor de intervenție continuând recuperarea la grădiniță și la domiciliu.

5. activități de “snoozelen” și socializare;

Prin activitățile de stimulare senzorială și relaxare sau de snoozelen, copiii cu dizabilități au petrecut un timp împreună cu copiii de la grădinița de masă. Copiii s-au cunoscut reciproc, au aflat mai multe unii despre alții, au construit împreună, dobândind astfel calități morale de viață. Dotarea camerelor de stimulare au fost completate cu materiale speciale prin care s-a activat și stimulat diferite modalități senzoriale, iar relaxarea centrată pe senzații corporale a îmbunătățit

conștientizarea propriului corp și formarea schemei corporale.

6. activități de consiliere pentru părinți și cadre didactice;

În cadrul ședințelor de consiliere individuală părinții copiilor au primit suport de specialitate, astfel au dobândit abilități pentru rezolvarea problemelor specifice ale copilului, și implicit comunicarea cu copilul și relațiile familiale s-au îmbunătățit. Educatorii acestor copii au fost îndrumați în achiziționarea unor noi abilități eficiente de comunicare și relaționare cu acești preșcolari astfel îmbunătățindu-se întreg procesul didactic.

7. reevaluare și monitorizare a evoluției copiilor;

S-au efectuat reevaluările din punct de vedere psihopedagogic și kinetoterapeutic-după caz și au monitorizat rezultatele obținute existând astfel posibilitatea de a vedea evoluția fiecărui copil și eficiența activităților, de asemenea aceste monitorizări au fost modalități de evaluare a performanțelor profesionale ale specialiștilor implicați în atingerea obiectivelor. Pe baza rezultatelor reevaluării s-a decis de la caz la caz continuarea activităților de intervenție sau trecerea în follow-up (monitorizare post activități), de asemenea la copiii rămași în activitățile de intervenție se stabilesc noi obiective în planul terapeutic.

8. realizarea unui pliant/ material informativ și a unui ghid de bune practici ;

Membrii echipei de proiect au conceput și realizat un pliant informativ despre Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr.2 Tg. Mureș, promovând serviciile deja oferite, cu accent pe noile activități introduse prin derularea acestui proiect. Prin redactarea ghidului de bune practici comunitatea a fost și va fi informată despre rezultatele obținute prin acest proiect, importanța prevenției diferitelor tulburări și beneficiile intervenției, crescând șansele eliminării consecințelor negative sau cel puțin diminuarea lor, scăzând riscul abandonului școlar.

9. activități de diseminare;

S-au pregătit materialele necesare desfășurării mesei rotunde: prezentările Power-Point: - „Tulburări comportamentale frecvent întâlnite la copii. Cauze și soluții.” și „Integra – împreună pentru acceptare”. Aceste materiale au fost prezentate în cadrul seminarului în urma cărora s-au desfășurat dezbaterile și petrecerea unui timp plăcut în sălile de stimulare și relaxare completeate cu noul echipament achiziționat în cadrul derulării acestui proiect.

10. program recreativ/spectacol cu beneficiarii proiectului cu expoziție de produse realizate de copii ;

Membrii echipei au conceput și au pregătit împreună cu copiii un program artistic, s-au adunat produse ale activităților realizate pe parcursul proiectului. Activitatea propriu-zisă a început prin prezentarea spectacolului, vizionarea expoziției. Au urmat discuții, schimb de păreri-experiențe, iar la final invitații au fost rugați să completeze caietul cu impresii.

Ca urmare a activităților desfășurate în cadrul proiectului “INTEGRA-Serviciu ambulator pentru recuperare și integrare școlară” am obținut următoarele rezultate:

- Prin evaluările inițiale s-au depistat și s-au conturat diferitele tulburări/întârzieri de dezvoltare la 15 copii din grădinița nr 16 s-au stabilit obiectivele planului de recuperare, favorizând evoluția lor;
- Comparând activitățile realizate la începutul și finalul activităților de “snoozelen” întreprinse cu copiii celor două instituții se poate observa că aceștia au dobândit calități morale de viață; dacă la începutul proiectului nu exista o apropiere, comunicare doar o observare între copiii celor două instituții, spre finalul proiectului ei au fost capabili de a se ajuta unul pe celălalt, de a conlucra, de a se simți bine împreună ;
- În 80% din grupul țintă am obținut un salt calitativ;
- **la cei 20** copii preșcolari din Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă nr 2, Tg. Mureș s-a înregistrat un salt calitativ în 60% din cazuri, deoarece ei au deficiențe severe și asociate progresul măsurabil se obține după un timp terapeutic mai lung;

- **la cei 80** copii preșcolari din grupe mare și pregătitoare de la Grădinița cu Program Prolungit nr 6, formarea unor calități morale de viață oferind posibilitatea copiilor cu CES de a petrece un timp împreună cu copiii fără probleme, s-a observat la 100% din grupul țintă;
- **la cei 15** copii preșcolari de la Grădinița cu Program Prolungit nr 6, care prezintă risc crescut pentru apariția diferitelor tulburări/întârzieri de dezvoltare s-a realizat un progres în 80% din cazuri. Părinții au achiziționat cunoștințe și abilități de înțelegere a copilului și de îmbunătățire a relaționării cu acesta. Ca urmare a activităților întreprinse s-a format o echipă de cadre didactice mai competente, cu o mai bună înțelegere a importanței contribuției sale în cadrul procesului didactic. Îmbunătățirea calității procesului didactic în urma conlucrării și diseminărilor personalul instituțiilor implicate au dobândit informații și abilități asupra depistării unor probleme comportamentale și modalități de intervenție. S-au îmbunătățit comunicarea, cooperarea între copiii și cadre didactice dintre instituțiile partenere. La diseminările din cadrul proiectului cu participarea tuturor membrilor echipei, cât și a personalului didactic a celor două instituții, s-a realizat o mai bună informare și comunicare între cadre și implicit creșterea calității procesului didactic. Spectacolul și expoziția de produse realizată de copii cuprinși în proiect au întregit rezultatele preconizate în proiect. De asemenea a avut impact asupra comunității având ca invitați instituțiile partenere, reprezentanții comunității locale. Prin realizarea editarea și distribuirea de pliante și a unui ghid de bune practici promovăm imaginea persoanelor cu nevoi speciale. Informarea comunității privind persoana cu dizabilitate având grupul țintă direct și indirect, părinții copiilor de la grădinița de masă au acumulat mai multe informații cu privire la persoana cu dizabilitate, astfel informându-se și membrii familiilor acestor copii și ca urmare comunitatea;

În concluzie putem spune că lucrând cu fiecare copil s-au depistat nevoile specifice a fiecăruia și s-a intervenit în acea direcție prin depistarea timpurie, prevenirea și recuperarea copiilor cu diferite tulburări / întârzieri de dezvoltare ca urmare am obținut scăderea riscului de eșec sau abandon școlar. Prin derularea acestui proiect copiii preșcolari au beneficiat de screening, evaluare și intervenție kinetică având rezultate considerabile ceea ce întărește nevoia introducerii în curriculumul învățământului preșcolar de masă și special a disciplinei kinetoterapie. De asemenea depistarea timpurie și asigurarea intervenției corespunzătoare în cazul copiilor cu predispoziție pentru dificultăți de învățare vor elimina aceste disfuncții sau cel puțin le vor diminua ca urmare și influențele lor negative asupra personalității. Recunoașterea din timp a tulburărilor comportamentale hiperchinetice și opoziționale la copii, extinderea intervențiilor asupra tuturor participanților la procesul de devenire al copilului măresc considerabil șansele părinților și cadrelor didactice de a rezolva sau de a evita dificultățile. Prin interacțiune și conlucrare a copiilor cu și fără dizabilitate se dobândește o acceptare reciprocă și necondiționată, iar tinerii și adulții de mai târziu vor asigura o viață socială mai deschisă și mai integrată.

Bibliografie

1. Drăgoi, C.și colab., Educația fizică la preșcolari, Ed. Sport – Turism; 1989
2. Golu, P., Psihologia învățării și a dezvoltării, Ed. Fundației Humanitas, București, 2001
3. Marcu, V., Masaj și kinetoterapie, București, Editura Sport Turism; 1983
4. Marosits, I., „A dislexia veszélyesztettség jelei az óvodáskorban”, Revista Fejlesztő Pedagógia, Vol. 1-2, Budapest; 1992
5. Sedlak, F., Sindelar, B. „De jó, már én is tudom”, Ed. Universității ELTE, Budapest;
6. Stroenescu G., 1994 Corecți-vă atitudinea corpului prin exercițiul fizic, Ed. Ceres. , 2002